



PG3 info

Rzeźba



Sztuka ludowa

W tym numerze m.in.

- Klasa III A
- Wywiady z Uczniami
- Rzeźba
- Rękodzieło
- Sztuka ludowa
- Kącik językowy
- Dodatek matematyczny

Klasa III A



Co z nich wyrośnie? Słowem 3a.

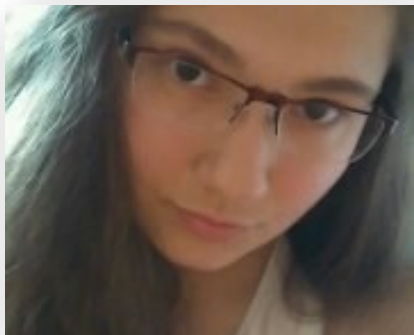
Klasa 3a liczy 24 osoby, więc nie jest specjalnie duża.

Mimo swojej pozornej nieliczności trudno jest nam znaleźć nic porozumienia w najróżniejszych kwestiach. Na szczęście przez 3 lata opanowaliśmy do perfekcji sztukę komunikowania się. W takim razie jakie słowo jest odpowiednie, by opisać nas wszystkich jednocześnie? Jednym co przychodzi mi na myśl, jest „różnorodność”. Każdy z nas ma inne poglądy, umiejętności i ambicje; jedni chcą być lekarzami, drudzy dziennikarzami, a trzeci malarzami. Prościej jest opisać poszczególne jednostki w naszej klasie, są to po prostu zwykli uczniowie, o jakich możecie poczytać w każdym numerze tej gazetki. Są osoby, które z uwagą słuchają nauczyciela, takie które przywiązują nieco mniejszą wagę do szkolnych informacji i inni. Jednak przez dwa lata trzeba było się do siebie przynajmniej przyzwyczaić, a nawet zawiązało się bardzo wiele zażyłych przyjaźni.

Jedno jest pewne, jesteśmy najlepszą klasą w całej szkole.

MICHAŁ MISZCZUK III A

Wywiad z **Julią Sawczuk** - UCZENNICA Z PASJĄ



fot. Julia Sawczuk z klasy III A

Gabriela Arseniuk: Mogę zadać Ci kilka pytań?

Julia Sawczuk: Tak.

G.A.: Jakie masz hobby?

J.S.: Pasjonują mnie tematy związane z medycyną. Już od małego dziecka chciałam zostać lekarzem i zostało mi to aż do teraz.

G.A.: W jaki sposób rozwijasz swoją pasję?

J.S.: Poglębiam wiedzę na ten temat, czytając wiele artykułów i książek związanych z medycyną. Sama

jestem chora, więc staram się także czerpać z doświadczenia lekarzy, z którymi mam do czynienia.

G.A.: Rozumiem, że przedmioty takie jak chemia i biologia nie sprawiają Ci większych trudności?

J.S.: Nie, myślę że jestem z nich dosyć dobra.

G.A.: Czym jeszcze się interesujesz?

J.S.: Tworzę własne rękodzieła. Nie jest to na tej zasadzie, że codziennie muszę poświęcać temu jakoś bardzo dużo czasu. Lubię to robić w wolnych chwilach.

G.A.: Skąd czerpiesz inspirację do tworzenia swoich dzieł?

J.S.: Kiedy zobaczę u danej osoby jakąś, ciekawą i wzbudzającą moje zainteresowanie, rzecz, którą mogę wykonać sama w domu lub zrobić coś na jej kształt, to właśnie to robię.

G.A.: Od kiedy zaczęłaś się tym interesować?

J.S.: Od około dwóch lat próbuję w tym swoich sił. Nie zawsze wszystkie rękodzieła wychodzą idealnie, ale staram się w tym doskonalić.

G.A.: Pokazujesz swoje własnoręcznie zrobione rzeczy dla bliskich, przyjaciół?

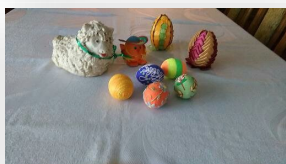
J.S.: Tak, często robię dla swoich najbliższych prezenty w postaci takiej rzeczy. Przynoszę je także do szkoły na różnego rodzaju wystawy lub do klasy, aby wzbogacić wystój sali.

G.A.: Myślałaś o tym, aby w przyszłości zapisać się na jakieś kółko, które rozwinie tę pasję, czy jednak wolisz nadal robić to w domowym zaciszu?

J.S.: Myślę, że to pasja, której lepiej się oddawać w domu i chyba wolę, żeby tak zostało.

G.A.: W takim razie bardzo Ci dziękuję za to, że zgodziłaś się na przeprowadzenie wywiadu. Mam nadzieję, że spełnią się Twoje marzenia dotyczące medycyny.

J.S.: Również dziękuję.



Znaczenie imion

W naszym cyklu przedstawiamy znaczenie popularnych imion.

W tym numerze prezentujemy imiona na literę R – Różę (w naszej szkole żadna uczennica nie nosi tego imienia) oraz Rafała (mamy 4 uczniów o tym imieniu).

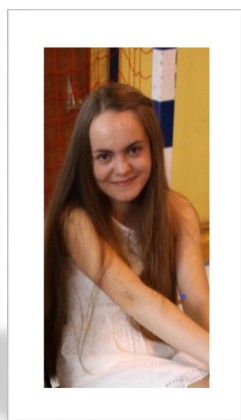
RÓŻA — Jest to imię pochodzenia łacińskiego. Róża nie potrafi usiedzieć w miejscu, uwielbia działanie. Często podejmuje ryzyko. Jest lubiana przez otoczenie, ponieważ jest osobą radosną i pełną energii. Róża preferuje zawody, które zapewnią jej stały kontakt z ludźmi.

RAFAŁ — Jest to imię męskie pochodzenia hebrajskiego. Jest bardzo ciekawy świata, ale nieuważny. Często podejmuje się wielu rzeczy jednocześnie i zapomina o swoich obowiązkach. Niełatwo jest z nim współpracować. Przy bliższym poznaniu okazuje się, że brak mu wytrwałości oraz ma słomiany zapal. Rafał jest ciekawy świata i kocha podróżować. Chętnie wybiera zawody związane z naturą.

Dopasuj do angielskich słówek ich znaczenia. Pionowo zostało ukryte słowo, którego znaczenie również zostało podane. Znajdź je wraz ze znaczeniem oraz dopasuj znaczenia pozostałych wyrazów. Wykonaj zadanie maksymalnie w ciągu 30 sekund. Powodzenia!

EMBROIDERY
WEAVING
KNITTING
SCULPTURE
CRAFT
HANDICRAFT
BLACKSMITHING
POTTERY
QUILTING
CROCHET
SEWING

Znaczenia wyrazów: rzemiosło, garncarstwo, szycie, rękodzieło, wytwarzanie, haftowanie, pikowanie, tkactwo, rzeźbiarstwo, robienie na drutach, szydełkowanie, kowalstwo.



Gabriela Arseniuk: Czy mogę Ci zadać kilka pytań?

Karolina Pikuła: Pewnie.

G.A.: Czym się interesujesz? Jakie masz pasje?

K.P.: Lubię grać na gitarze. Niejednokrotnie zdarzało mi się grywać na apelach szkolnych w podstawówce. Pasjonuje mnie też rysunek.

G.A.: Od kogo nauczyłaś się grać na instrumencie?

K.P.: Zainspirowała mnie do tego koleżanka. W czwartej klasie podstawówki zaproponowała mi wspólne lekcje gry z nią i nauczycielem, który przyjeżdżał do jej domu. Zaczęłyśmy grywać razem na apelach, brałyśmy także udział w różnego rodzaju konkursach. W późniejszym czasie postanowiłyśmy same kontynuować tą pasję.

G.A.: Czemu poświęcasz więcej czasu: gitarze czy jednak rysowaniu?

K.P.: Myślę, że bardziej pasjonuje mnie szkicowanie, rysowanie.

G.A.: Chodzisz na zajęcia dodatkowe z tym związane?

K.P.: Nie, staram się doskonalić w tej dziedzinie sama.

Wywiad z Karoliną Piкулą



G.A.: Skąd czerpiesz inspiracje do tworzenia szkiców?

K.P.: Przeważnie z internetu. Wyszukuję tam dzieła innych autorów, których lubię i to ich prace w pewien sposób inspirują mnie do tworzenia własnych.

G.A.: Ile czasu zajmuje Ci wykonanie jednej pracy?

K.P.: Jest to czas około 2-3 godzin.

G.A.: Dzielisz się swoimi szkicami z rodziną, przyjaciółmi czy jednak starasz się je zachować dla siebie?

K.P.: Jeżeli jestem z danej pracy zadowolona, to staram się je pokazywać dla bliskich, prace, które mniej mi się podobają, zachowuję dla siebie.

G.A.: Jest coś jeszcze czym lubisz lub lubiłaś się zajmować? Próbowалаś swoich szans w innych dziedzinach zainteresowań?

K.P.: Próbowалам swoich sił także w karate i gimnastyce artystycznej.

G.A.: Czy swoją przyszłość chciałabyś wiązać z którymś z zainteresowań? Nadal zamierzasz kontynuować rozwijanie swoich talentów?

K.P.: Myślałam o tym, aby wybrać architekturę jako kierunek studiów.

G.A.: Życzę Ci, abyś nadal rozwijała swoje talenty i dostała się na wymarzone studia. Serdecznie dziękuję za przeprowadzony wywiad.

K.P.: Również dziękuję.

Gabriela Arseniuk III D



Dyskobol – rzeźba Myrona



Ołtarz Wita Stwosza w Krakowie



Opiekuńcza dłoń,
Ewa Oerli, Beata Hubera

Najważniejsze...

...dzieła rzeźbiarskie

Rzeźba to dyscyplina zaliczana do sztuk plastycznych. Jest to trójwymiarowe dzieło sztuki. Wykonuje się ją z drewna, kamienia, metali szlachetnych, tworzywa sztucznego, kości słoniowej, gipsu, gliny, brązu, lodu i wosku. Ma ona funkcje dekoracyjną, architektoniczną, kultową oraz memoratyczną.

RZEŻBA W STAROŻYTNOŚCI

Na początku powstawały na potrzeby kultu. Rzeźbiarze tworzyli najczęściej na zamówienia polis, ozdabiające świątynie i budowle publiczne posągami oraz płaskorzeźbami odwołującymi się zazwyczaj do tematyki religijnej. Punkt kulminacyjny osiągnęła rzeźba w V w. p.n.e. Do grona największych twórców tej epoki zaliczamy Fidiasza, Myrona, Polikleta.

RZEŻBA W ŚREDNIOWIECZU

Głównym tematem była śmierć i religia. W tym okresie powstało najwięcej prac związanych z religią chrześcijańską. Przedstawiały one głównie Jezusa, Boga, Maryję i świętych. Wielu artystów dzieł sztuki jest nieznanych. Większość rzeźb można spotkać w kościołach i kaplicach.

RZEŻBA W NOWOŻYTNOŚCI

Okres nowożytności obejmuje renesans, barok, rokoko i klasycyzm. Świadectwem tego czasu była ludzka wiara (antyteza wiary) oraz namiętność. Dzieła sztuki były znowu podpisywane, ponieważ każdy artysta chciał zdobyć sławę. Do największych twórców należą Michał Anioł, Alessandro Algardi, Giovanni Bernini i Fillipo Brunelleschi.

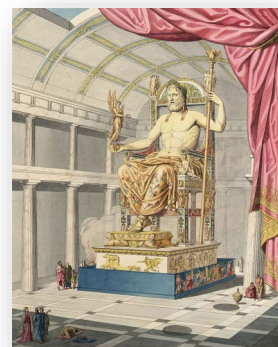
PIETA



Twórcą dzieła sztuki jest Michał Anioł. Powstała w latach 1498-1500. Znajduje się w Bazylice św. Piotra w Rzymie. Zrobiona jest z marmuru. Przedstawia ona Maryję trzymającą Jezusa zdjętego z krzyża.

POSĄG ZEUSA W OLIMPII

Autorem rzeźby jest Fidiasz. Powstawała w latach 437-432 p.n.e. Wykonano ją ze złota, kości słoniowej, drewna cedrowego oraz kamienni szlachetnych. Przedstawia ona Zeusa siedzącego na tronie o poważnym i dostojnym obliczu. Rzeźba została zniszczona w pożarze w 475 roku n.e.



RĘKODZIEŁO GLINIANE

Rękodzieło gliniane - inaczej garncarstwo znane jest już od epoki neolitu. Jest to rękodzielniczy wyrób naczyń i przedmiotów codziennego użytku.

Dzisiaj zostało niewielu garncarzy, który posiadają umiejętność tworzenia przedmiotów z gliny. Do wyrobu naczyń potrzebne będzie koło garncarskie, glina oraz sporo umiejętności. Nie wystarczy tylko nadać kształt naczyniu, trzeba również umieć je pięknie ozdobić. Tak piękne prace są bardzo wartościowe, może nie jak chińska porcelana, ale ich cena waha się w granicach: 150 - 200 złotych, a prawdziwe arcydzieła to wydatek nawet do 500 złotych! A glinę można pozyskać za darmo, potrzeba tylko wiedzy gdzie szukać i przede wszystkim szczęścia!

Hubert Wójtowicz II C

RĘKODZIEŁO W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Wywiad z **Panią Bożeną Stak** na temat robót ręcznych.

- ⇒ Witam. Czy mógłbym zadać Pani kilka pytań odnośnie Pani pasji?
- ⇒ Tak, oczywiście.
- ⇒ Czym się Pani zajmuje?
- ⇒ Zajmuję się ogólnie rękodziełem, głównie robię drobne maskotki i ozdoby choinkowe. Najczęściej wykonuję je haftem krzyżkowym.
- ⇒ Od ilu lat tworzy Pani jakie piękne rzeczy?
- ⇒ Od dziecka, nauczyłam się tego w szkole i bardzo mi się spodobało.
- ⇒ Jest to rodzinna tradycja czy własny wybór hobby?
- ⇒ Własny, ale rodzicom podobały się moje prace.
- ⇒ Ile zajmuje Pani wykonanie najprostszej ozdoby?
- ⇒ Jest to kwestia uprawy, teraz robię to już bardzo szybko, myślę że około godziny.
- ⇒ Sprawia to Pani przyjemność czy jest sposobem na życie?
- ⇒ Obie rzeczy, na tym etapie można już się z tego utrzymać, nawet w małej miejscowości jaką jest Drohiczyn.
- ⇒ Pochodzi Pani z Drohiczyna?
- ⇒ Pochodzę z Warszawy, lecz przeprowadziłam się do tej malowniczej miejscowości.
- ⇒ Rzeczywiście tereny są tam bardzo piękne. Bardzo dziękuję za wywiad, do zobaczenia.
- ⇒ Do widzenia, miłego dnia.

Mateusz Romaniuk
Hubert Wójtowicz
Krzysztof Sławiński
Klasa II C

POLSKA SZTUKA LUDOWA



Zalipie.

Ściany zewnętrzne chałupy ozdobione wzorami opartymi na sztuce ludowej.



Skansen w Tokarni. Wnętrze chałupy chłopskiej.



Sztuka ludowa w garncarstwie.



Rzeźba o cechach sztuki ludowej.

Sztuka ludowa – całokształt działalności artystycznej społeczności lokalnej, na ogół wiejskiej. Obok twórczości, którą nazywa się plastyką do sztuki ludowej zalicza się też muzykę, tańce, legendy, bajki, poezję ludową oraz całą artystyczną stronę zwyczajów i obrzędów ludowych.

Wszystkie te zjawiska były nierozzerwalnie związane ze sobą oraz z życiem wsi i tworzyły kulturę ludową. Wytwory sztuki ludowej nie są samodzielnymi dziełami sztuki, lecz zawsze pełnią określoną funkcję w życiu wsi, a ich wartość artystyczna idzie w parze ze znaczeniem użytkowym. Sztuka ludowa zaspokajała istotne potrzeby wsi, a chłopcy w ramach gospodarki samowystarczalnej zdani byli na własną wytwórczość we wszystkich dziedzinach życia. Podstawowymi wyrobami rękodzieła ludowego są tkaniny, hafty i koronki, stroje ludowe, wyroby kaletnicze, kowalskie i odlewnicze, wyploty ze słomy, wikliny i korzeni, galanteria drewniana, meble oraz wyroby garncarskie i ceramiczne.

Wskutek odchodzenia polskiej wsi od własnych upodobań i przejmowania wzorców miejskich polska sztuka ludowa zanika. Podejmowane są jednak działania dla jej ocalenia, gdyż jako wytwór wielu pokoleń stanowi ona wartość szczególną, polską. W przeszłości w obronie polskiej sztuki ludowej stawał Cyprian Norwid, głoszący konieczność podniesienia sztuki ludowej do rangi sztuki narodowej. Stanisław Witkiewicz chciał stworzyć sztukę narodową opartą na stylu zakopiańskim, Stanisław Wyspiański sięgał do wątków piastowskich.

W okresie Polski Ludowej nastąpił rozkwit i moda na sztukę ludową, a dla władzy ludowej stała się ona sztuką priorytetową i została otoczona szczególną opieką. Na sztuce ludowej opierało się wzornictwo powstałego w 1950 r. Instytutu Wzornictwa Przemysłowego.

Dawniej sztuka ludowa zaspokajała niemal wszystkie potrzeby ludności wiejskiej – od kultu i religii zaczynając, na codziennych sprzętach i stroju kończąc. Obecnie rozwija się najbardziej rzeźba w drewnie, malarstwo na szkle oraz tkanina dekoracyjna.

Gabriela Arseniuk III D

Materiały wykorzystane w sztuce

Materiały najczęściej wykorzystywane w sztuce to: kość słoniowa, koral, bursztyn, perły, farby. Jesteśmy przyzwyczajeni do tego, że dzieło sztuki to najczęściej pewna zmaterializowana forma zbudowana z różnorodnych substancji. Żaden materiał nie jest ani oczywisty, ani - z drugiej strony - nieużyteczny. Nawet dla malarza farba często przestaje być wystarczającym narzędziem wyrazu. Tworzywa naturalne i sztuczne, ziemia, śmieci a nawet resztki organiczne - wszystko nosi w sobie potencjał do bycia składnikiem przekazu artystycznego. Materialność dzieła zostanie poddana analizie w wybranych pracach z obu aktualnych wystaw Muzeum. Uczestnicy też sami twórczo spożytkują różne, czasem dziwne materiały.

Emilia Jaroszewicz
Patrycja Dorosz
III A



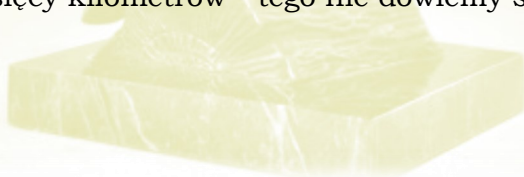
Porady językowe profesora Jerzego Bralczyka „Mówi się”. *Co można posiadać, a co tylko mieć?*

Czy słowo „posiadać” nie jest nadużywane? Moim zdaniem posiadać można rzecz. Dla mnie stwierdzenie, że rzecz posiada rzecz jest nietypowe. Drażni mnie to, jeżeli ktoś posiada spryt, bo przecież jest to wartość niematerialna, co innego jest z wiedzą. „Posiadanie” pojawia się często jako forma elegantsza. Ja osobiście wolę czasownik „mieć” – czasownik o wiele wygodniejszy i naturalniejszy. Z posiadaniem sprawa jest skomplikowana. Stwierdzenie, że ktoś posiada wiedzę, istotnie mniej razi niż to, że ktoś posiada spryt – zapewne dlatego, że spryt jest niejako wrodzony, jest darem, który się ma albo nie. Wiedzę natomiast można osiąść, wiedzę się uzyskuje – i w tym sensie jest ona bardziej zbliżona do dóbr materialnych niż spryt.

Aleksandra Czarnecka
Natalia Wiczuk
III C

Rzeźba jest...

...prawdopodobnie najstarszą ze sztuk plastycznych, a to ze względu na jej beziluzyjny, konkretny, przestrzenny i zmysłowy charakter. W przeciwieństwie do większości dzieł malarskich (do czasów abstrakcjonizmu) rzeźba niczego nie udaje, nie odsyła do innej rzeczywistości, której jest ilustracją lub aluzją. Rzeźba po prostu jest - w całej swojej prostocie i uchwytności. Zapewne dlatego pierwszy twórczy impuls skłonił człowieka prehistorycznego do wykonania jeszcze nieporadnej, ale już wyjątkowej w swej świętości rzeźby. Tajemnicą pozostanie, dlaczego najwcześniejsze dzieła sztuki (rzeźby i malarstwa) pochodzą z Europy środkowej, a nie z tzw. "żyznego półksiężyca" uważanego za kolebkę cywilizacji. Wprawdzie pierwsze obiekty uważane przez historyków za rzeźby znaleziono w Maroku i na Wzgórzach Golan i datuje się je na średni paleolit (od ok. 300.000 p.n.e.), ale przedmioty, które niewątpliwie miały funkcję kultową i wymagały od wykonawcy talentu artystycznego powstały na terenach rozciągających się od dzisiejszej Francji do Ukrainy w okresie tzw. górnego paleolitu (40.000 - 14.000 p.n.e.). Dlaczego sztuka rzeźby i malarstwa (jaskiniowego) narodziła się w Europie, potem zanikła na sto wieków i odżyła w zupełnie innej formie w kulturach oddalonych o kilka tysięcy kilometrów - tego nie dowiemy się chyba nigdy.



Emilia Jaroszewicz
Patrycja Dorosz
III A

REGIONY SŁYNAĆE Z WYROBÓW I RĘKODZIEŁ LUDOWYCH

Kaszubi



Kaszubi wyróżniają się bardzo ciekawym folklorem, rozbudowanym rzemiosłem oraz pięknym haftem. Największym skarbem tej grupy jest ich język, uznawany za oddzielny język. Ciekawostką jest to, że język kaszubski można zdawać na maturze. Kaszuby to spory region rozciągający się od Pomorza Gdańskiego, aż po Bory Tucholskie. Pomimo silnej germanizacji tego regionu, Kaszubi uważają się również za Polaków, a ich motto brzmi "Nie ma Kaszub bez Polonii, a Polski bez Kaszub".

Haft kaszubski wyróżnia się przede wszystkim kolorystyką. Paleta barw składająca się z siedmiu głównych kolorów: trzy odcienie niebieskiego, czerwony, żółty, zielony i czarny, została ustalona jeszcze w okresie między wojennym. Do dziś jest ściśle przestrzegana. Podstawowym motywem występującym w hafcie kaszubskim jest motyw roślinny. Najczęściej wykorzystuje się: owoce granatu, gwiazdę morską, róże, tulipany, niezapominajki, margarity. Aby haft był pełny, motywy roślinne, delikatnie uzupełnia się motywami geometrycznymi.



Hafty kaszubskie

Kurpie

Kurpie to piękny region położony na Mazowszu, na terenie Puszczy Zielonej i Puszczy Białej. Obecnie bardziej aktywni ludowo są mieszkańcy Puszczy Zielonej. Folklor z tego regionu zachował się w dużo lepszym stanie niż folklor mieszkańców Puszczy Białej. Najbardziej znaną miejscowością pielęgnującą dawne tradycje kurpiowskie jest Kadzidło.

Kurpie jako region słyną z rękodzieła ludowego, obok haftu bardzo popularne jest tam **wycinankarstwo** i **bursztyniarstwo**. Bursztyniarstwo na Kurpiach było niezwykle popularnym i cenionym zawodem. W XIX wieku tylko w starostwie Ostrołęckim znajdowało się prawie 150 kopalni tego szlachetnego kamienia. Bursztyniarze kurpiowscy tworzyli nie tylko popularne kolie, ale również takie przedmioty jak fajki, guziki czy tabakiery. Kunszt kurpiowskich bursztyniarzy powoli zanika, na Kurpiach żyje coraz mniej osób, które podtrzymują ten piękny zawód.



***Bizuteria
zrobiona z
bursztynu
kurpiowskiego***



Oscypki góralskie



**Pisanki wykonane
techniką batikową**

Górale

Polskie góry to miejsce, które na tle innych regionów etnograficznych, wyróżnia się stałym kultywowaniem folkloru, w naturalny sposób przekazywany kolejnym pokoleniom. Co więcej folklor góralski jest kultywowany na co dzień, nie tak jak w przypadku innych regionów, gdzie folklor jest jedynie „odkurzany” na święta i uroczystości. W Polsce Górale dzieli się na kilka grup, różnice pomiędzy tymi grupami możemy dostrzec w strojach ludowych oraz w gwarze. Największym centrum folkloru góralskiego jest Zakopane.

Górale słyną przede wszystkim ze świetnej kuchni. Tradycyjna kuchnia góralska to przede wszystkim niepowtarzalny smak, który nie zmienia się od wieków. W kuchni góralskiej bazuje się głównie na ziemniakach, kwaszonej kapuście, bundzu i oczywiście oscypku. Istotną tradycją, która przetrwała w regionie Zakopanego jest kiszenie kapusty, którą układa się w beczkach, wyłożonych liśćmi a następnie ugniata się ją boso.

Folklor Lubelski

W skład Lubelszczyzny wchodzi Wyżyna Lubelska, Polesie Lubelskie i Wołyńskie, południowe Podlasie oraz Roztocze. Lubelszczyzna jest więc terenem, na którym krzyżowało się kilka kultur ludowych. W przeciwieństwie do bogatszych regionów Polski, na terenie Ziemi Lubelskiej nie łatwo było o dekorację domostw. To też tak jak w innych regionach tzw. kongresówki, rozwinęło się wycinankarstwo jako ozdoba domostw. Najbardziej popularnym elementem lubelskiej sztuki ludowej są pisanki wykonane techniką batikową.

Gabriela Arseniuk III D

Prace Naszych Uczniów



Chwedaczuk Izabela IIIC

Doroszuk Amelia IIIE



Prace Naszych Uczniów

Doroszek Klaudia IID



Hodurek Eliza IIIC



Jańczuk Maja IIIE

Prace Naszych Uczniów



**Jędrzejewska
Malwina
IIID**



**Kaliszewska
Julia
IIID**



Krygier Sara IIIC

**Najdyhor
Natalia
III E**



Prace Naszych Uczniów



Ossowska Natalia II D

Prace Naszych Uczniów

Ozimek Natalia IIID



**Romańczuk
Mateusz
IIID**

Prace Naszych Uczniów



Terpiłowska Emilia III E



**Wickiewicz
Karolina
III E**

Dodatek Matematyczny

TRZYNASTEGO Z GŁÓW POWAŻNYCH

KAPELUSZE ZRYWA WIATR

Tak, tak trzynastego jest wszystko możliwe, ta liczba jest ciekawą liczbą, którą niektórzy omijają dużym łukiem. Lęk przed liczbą 13 jest tak popularny, że jest traktowany jako schorzenie i nazywane triskaidekafobią, czyli lękiem przed liczbą 13. Jednym z narodów, który jest przesądny, są Amerykanie. W Stanach Zjednoczonych w wielu budynkach pomijane jest 13 piętro, na autostradach nadaremno by szukać 13 zjazdu. Wiele linii lotniczych nie nadaje numeru 13 w oznaczaniu rzędu, jak też unika się oznaczania lotu numerem 13.

Liczbę 13 można również spotkać w ludzkim ciele, 13 to liczba głównych stawów (po 3 w każdej kończynie oraz jeden w szyi). A w trzynastowiecznej Anglii piekarz, który oszukiwał na wadze chleba, mógł być za to ukarany przez utratę dłoni. Piekarze broniąc się przed tym, do 12 kupowanych bochenków chleba dodawali 13 bochenek gratis.

Nasza urocza trzynastka ma też związek z Księżycem, a dokładniej z jego pełnią. Zazwyczaj pełnia Księżyca następuje 12 razy do roku (raz w miesiącu), jednak co 2,7 roku można zobaczyć 13 pełni Księżyca. Liczba trzynaście w symbolice liczb może oznaczać zmartwychwstanie i odrodzenie. Znakiem tego oznaczenia jest Jezus na krzyżu z trójlistną koniczyną na bokach (każdy płatek koniczyny odpowiada 12 apostołom a Jezus na krzyżu jest tą 13 postacią). Krzyż taki jest nazywany „krzyżem Łazarza” (tego, którego Jezus wskrzesił z zmarłych) lub „krzyżem Św. Tomasza” (tego, który nie uwierzył w zmartwychwstanie Chrystusa, bo nie miał na to namacalnych dowodów). Krzyż trójlistnej koniczyny jest znakiem rozpoznawczym istniejącego w Polsce zakonu sióstr Zmartwychwstank.

Liczba ta jest również uważana za liczbę kłamstwa, zdrady i liczbę noszącą w sobie zło a to dzięki trzynastemu apostołowi – Judaszowi.

O złowrogim działaniu 13 możemy dowiedzieć się z opowieści mitologicznych. Nordyckie przekazy, którymi karmili się wikingowie, przytaczają historię boskiej uczty – „do 12 balujących dołączył się 13, podły Loki – przybyły zupełnie bez zaproszenia. Samo wejście na imprezę mu nie wystarczyło, dlatego przekonał Hodura, ślepego jak kret boga ciemności, aby cisnął strzałą w kierunku jego brata Baldura – ukochanego przez wszystkich boga radości i piękna. Strzała przeszła i zabiła Baldura – cała Ziemia pogrążyła się w żałobie. Dzień ten był zły i pechowy”. Być może na podstawie takich legend wierzone, że pechowe jest zasiadanie do uczty w 13 osób. Przewidywano przy tym, że jeden z biesiadujących umrze w przeciągu najbliższego roku. Pechowcem miała być osoba, która pierwsza wstanie od stołu lub usiądzie przy nim jako ostatnia.

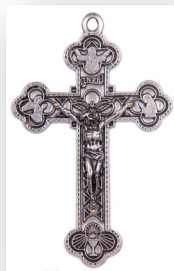
Dodatek Matematyczny

Nie wszyscy są tak sceptycznie nastawieni do liczby 13 i traktują ją jak „zło konieczne” a szczególnie w „piątek trzynastego”, np. w Chinach liczba ta jest traktowana jako znak szczęścia i dobrobytu, a na tych ludzi, którzy urodzili się 13 dnia miesiąca patrzono z zazdrością, uważając ich za ulubieńców fortuny.

13 pojawiła się w nazwie jednej z misji kosmicznej „Apollo 13”, ta trzecia misja programu Apollo była nazywana „najszcześniejszą porażką NASA”. Na początku misji pojawił się poważny problem techniczny, który uniemożliwił osiągnięcie celu, jakim było lądowanie na Księżycu. Z chwilą otrzymania informacji o kłopotach załogi Apollo 13: „Houston we’ve had a problem here” („Houston mamy problem”) zaczęła się walka o to, aby sprowadzić astronautów bezpiecznie na Ziemię. Ta misja skończyła się „sukcesem” po 5 dniach, 22 godzinach, 54 minutach i 41 sekundach, 17 kwietnia o godzinie 1315. Historia tej misji została zekranizowana w Hollywood, a zwrot „Houston mamy problem” weszło do naszego życia jako określenie sytuacji trudnych, wymagających interwencji.

Są ludzie, którzy starają się obalać mity złej trzynastki, np. członkowie „Klubu Trzynastki” („Thirteen Club”) założonego przez grupę Nowojorczyków w XIX wieku. William Folwer i jego przyjaciele założyli ten klub w piątek 13 stycznia 1882 roku. Jego członkowie chcieli się rozprawić z niesiadania do stołu w 13 osób i innymi przesadami, dlatego urządzili kolację właśnie na taką liczbę nakryć. Przy okazji do sali weszli pod drabiną i usiedli przy stole z rozsypaną solą. Jak zabierać się za obalanie przesądów, to z przytupem. W czasie tej kolacji nikt się nie zadławił, ani nie otruł. W ciągu roku nie zmarł żaden z klubowiczów. Z czasem to towarzystwo stało się jedną z popularniejszych grup w Nowym Jorku i działało przez kilkadziesiąt lat.

Podsumowując, można powiedzieć, że liczba 13 mimo swojej „złej reputacji” przyciągała do siebie umysły w dawnych i obecnych czasach, jest liczbą wielkiej tajemnicy i uchodzi za jedną z najbardziej mistycznych liczb.

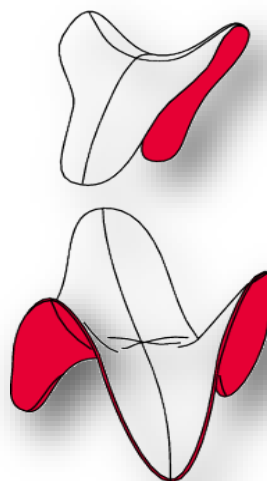
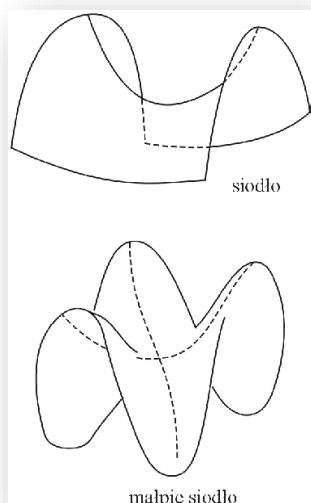


Dodatek Matematyczny



MAŁPIE SIODŁO

Małpie siodło to powierzchnia przypominająca zwykłe siodło. Przypomina tylko zwykłe siodło, bo posiada nie dwa łęki i dwie klapy tylko trzy łęki i trzy klapy. Mówimy, że ten dodatkowy komplet jest przeznaczony na małpi ogon.



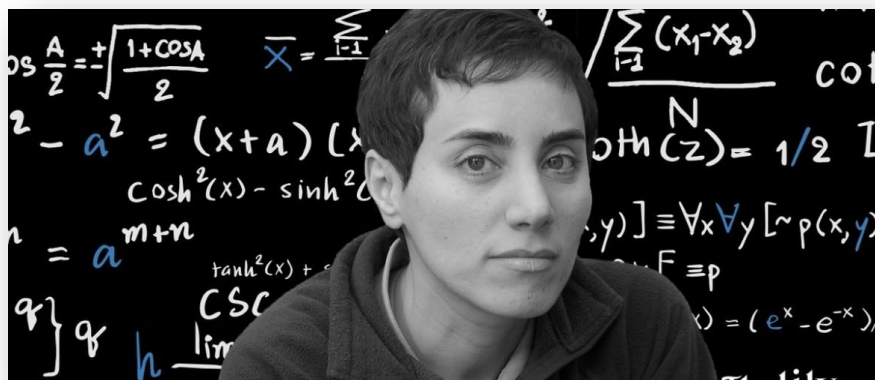
Gdyby chcieć zrobić siodło dla małpy szerokonosej oczywiście z ogonem, musiałoby ono mieć trzy klapy i trzy łęki. Okazuje się jednak, że zrobienie takiego dobrego siodła jest niemożliwe – zawsze będzie na nim co najmniej jeden punkt, w którym będzie ono lokalnie płaskie.

Model siodła i siodła małpiego można znaleźć w naszym otoczeniu np. modelem siodła może być przełęcz górską. Model małpiego siodła (oczywiście w pewnym przybliżeniu) można zobaczyć, obserwując przełęcz Krzyżne w Tatrach. Łęki to trzy granie na Wołoszyn, na Buczynowe Turnie, Granaty i Waksmundzki Wierch oraz Wielką Koszystą. Klapy to zejścia na Dolinę Roztoki, Dolinę Pańszczycy i Dolinę Waksmundzką.

AK

Dodatek Matematyczny

MARYAM MIRZAKHANI (1977 – 2017)

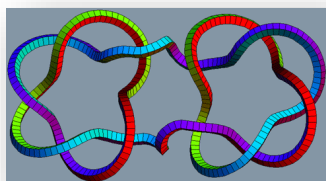


„Powiedzieć, że Maryam Mirzakhani była wybitną matematyczką, to nie powiedzieć nic” – tak, użycie czasu przeszłego jest w tym przypadku jak najbardziej na miejscu, ponieważ genialny umysł tej kobiety przegrał w wieku 40 lat z chorobą.

Sylwetkę Maryam Mirzakhani przedstawiałam Wam w nr 3 PG3-info, gdy opisywałam historię „Matematycznego Nobla”, czyli „Medalu Fieldsa”.

Zmarła Iranka była pierwszą kobietą (od 1932 r.), której przyznano tę prestiżową nagrodę.

AK



WĘZEL MATEMATYCZNY

Węzły towarzyszą nam już od czasu przedszkola, gdy to pani w przedszkolu wspierała w nauce wiązania sznurowadeł w bucikach, a potem pamiętacie zapewne zmagania z krawatem. Matematycy też mają swoje matematyczne węzły. Matematyczny węzeł to zamknięta pętla umieszczona w przestrzeni trójwymiarowej, czyli zaplątane krzywe z połączonymi końcami (to odpowiednio zdeformowany okrąg, okrąg można wyginać, rozcinać, a nawet na moment rozciąć, zawiązać i skleić ponownie końce). Jeżeli kilka węzłów połączymy z sobą to otrzymamy splot (węzły nazywamy wtedy ogniwami splotu). Dwa węzły uważamy za takie same, wtedy gdy z jednego możemy otrzymać drugi bez rozcinania, a tylko go odpowiednio deformując.

Dodatek Matematyczny

Węzły wiązane w matematyce są na nieskończenie cienkim, rozciągliwym i pozbawionego tarcia sznurku o połączonych końcach. Natomiast w życiu codziennym węzły można wykorzystać w makramie, która wykorzystuje sznurek posiadający już swoją grubość do wykonywania najróżniejszych prac np. biżuterii.

AK



SANGAKA MATEMATYKA PO JAPOŃSKU

Japończycy, po odkryciu przez Europejczyków, nie chcieli się dzielić swoją kulturą i nauką z resztą świata. Czas ten historycy nazywają okresem Edo (1603 – 1868) i sprzyjał on rozwojowi geometrii euklidesowej. Do 1631 r. Japończycy kojarzyli matematykę z postacią różnego rodzaju zagadek. Rozwój „królowej nauk” skupiał się na płaszczyźnie (wielokąty, okręgi, wycinki koła), Japończycy skupiali się na pomiarach tworzonych układów geometrycznych. Tytułowe sangaku (tablica matematyczna) było jedną ze stosowanych metod do propagowania tego typu zagadek matematycznych. Takie tablice były bardzo starannie przygotowywane i wywieszane w świątyniach buddyjskich lub kaplicach sintoistycznych, taka prezentacja problemów matematycznych miała na celu zachęcanie ludzi do podejmowania trudu ich rozwiązania. W 1790 r. po raz pierwszy Fujita Kagen zebrał i opublikował zbiór zadań „sangaku”. Na początku prezentowane zagadnienia na tablicach były proste, jednak z upływem czasu pojawiały się coraz to bardziej skomplikowane problemy.

Daremnie by szukać w źródłach historycznych informacji dotyczących pierwszej osoby, która wykonała tabliczkę sangaku. Najstarsza znana tablica matematyczna pochodzi z prefektury Techigi i jest datowana na 1683 r. Do czasów obecnych zachowała się tylko część tych matematycznych tablic (ponad 880). Na tablicach sangaku oprócz zagadek matematycznych znajdowały się ozdoby w postaci figur geometrycznych, a na końcu była podana odpowiedź (bez wskazania drogi dojścia do tego wyniku), zapisane to wszystko było znakami „kanbun” pochodzącymi z alfabetu chińskiego. Tabliczki sangaku tworzone były w większości przez samurajów (ludzi zakochanych w pięknie i najbardziej wykształconych po mnichach), ale też przez kupców, kobiety lub dzieci, te informacje można wyczytać z podpisów widniejących na tabliczkach. Taki przekrój społeczeństwa świadczy o bardzo dużej popularności tej formy rozrywki umysłowej i wysokim poziomie matematyki w społeczeństwie japońskim.

AK

Dodatek Matematyczny



SYMETRIA

Symetria w matematyce to przekształcenie dotyczące np. figur, które odwzorowuje daną figurę na nią samą. Najbardziej znane symetrie to symetria względem prostej i symetria względem punktu.

Dwa punkty są symetryczne do siebie względem prostej k , jeżeli spełniają następujące warunki:

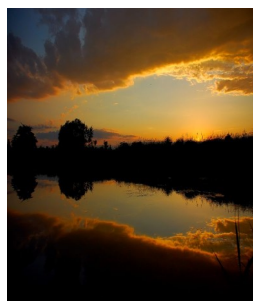
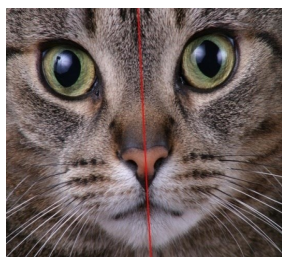
1. leżą na prostej prostopadłej do prostej k
2. leżą po przeciwnych stronach prostej k
3. leżą w równych odległościach od prostej k

Figura f ma oś symetrii k , jeżeli punkty symetryczne względem k do punktów figury f też należą do f . Prosta k nazywamy wtedy osią symetrii figury f .

Figurę, która posiada co najmniej jedną oś symetrii, nazywamy osiowosymetryczną. Symetrią środkową względem punktu O zwanego środkiem symetrii nazywamy przekształcenie płaszczyzny, w którym punkt O jest stały, a każdemu innemu punktowi A przyporządkowuje punkt A' taki, że punkt O jest środkiem odcinka AA' . Figura f ma środek symetrii S , jeżeli punkty symetryczne względem S do punktów figury f też należą do f . Punkt S nazywamy środkiem symetrii figury f .

Symetrie można znaleźć w naszym najbliższym otoczeniu, świat przyrody czy architektura aż kipią symetrią. Jeden z najsławniejszych detektywów literackich Herkules Poirot był zakochany

w symetrii nie znosił asymetrii, czyli zaprzeczenia symetrii
AK





Gabriela Arseniuk

**STOPKA
REDAKCYJNA**
Rechtschreib- und Grammatik-
fehlerfreie Texte am besten mit
elektronischen Rechtschreib- und
Grammatik-Programmen wie
Antispyder, Antispyder und
Antispyder.



SKŁAD REDAKCYJNY NUMERU 13

Nikola Mościbrocka II c
Hubert Wójtowicz II c
Krzysztof Sławiński II c
Mateusz Romaniuk II c
Patrycja Dorosz III a
Emilia Jaroszewicz III a
Michał Miszczuk III a
Natalia Wiczuk III c
Aleksandra Czarnecka III c
Gabriela Arseniuk III d — red. nac.
Klaudia Doroszuk II d
Sara Krygier III c
Natalia Ossowska III d
Malwina Jędrzejewska III d
Mateusz Romańczuk III d
Julia Kaliszewska III d
Natalia Ozimek III d
Natalia Najdyhor III e
Karolina Wickiewicz III e
Maja Jańczuk III e
Amelia Doroszuk III e
Emilia Terpiłowska III e

